

Camilla Läckberg
en Henrik Fexeus

Cultus

Uit het Zweeds vertaald door
Madeleine Kiers-Bolink en Marit Kramer

the house of books

Deze uitgave is tot stand gekomen in overeenkomst met Nordin Agency AB, Zweden.

Oorspronkelijke titel: *Kult*

Oorspronkelijk uitgegeven door: Bokförlaget Forum, Stockholm 2022

© Camilla Läckberg en Henrik Fexeus, 2022

© Vertaling uit het Zweeds: Madeleine Kiers-Bolink en Marit Kramer, 2022

© Nederlandse uitgave: The House of Books, Amsterdam 2022

Omslagontwerp: Roald Triebels, Amsterdam

Omslagbeeld: © Arcangel

Auteursfoto: © Elisabeth Toll

Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 443 6198 8

ISBN 978 90 443 6199 5 (e-book)

NUR 332

www.thehouseofbooks.com

www.overamsteluitgevers.com

OVERAMSTEL

uitgevers

The House of Books is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

DE EERSTE WEEK

Fredrik controleert misschien wel voor de honderdste keer of er niets te zien is door het plastic tasje. Hij wil de verrassing niet voortijdig prijsgeven. De zomerzon brandt op zijn gezicht. Het is minstens negenen-twintig graden buiten. Ondanks de warmte kiest hij er toch voor om van zijn kantoor bij Skanstull naar de kinderopvang van Ossian bij Zinkensdamm te gaan lopen. Het is woensdag, maar het is hem toch gelukt om wat eerder van kantoor te gaan. Niemand houdt zich aan de exacte werktijden als het zo warm is. Bijna al zijn collega's zitten al ergens op een terrasje in de schaduw met een koud biertje.

Het is een wandelingetje van amper twintig minuten, maar met deze hitte had hij toch een flesje water mee moeten nemen. Hij heeft zijn colbert uitgetrokken en de mouwen van zijn overhemd opgerold. Zijn overhemd plakt tegen zijn rug van het zweet. Maar dat maakt niet uit. Vandaag is zo'n perfecte dag waarop alles klopt.

Hij controleert het tasje weer. De grote doos met het Lego Technic-bouwpakket steekt bijna boven het hengsel uit. Een McLaren Senna GTR. Ossians belangstelling voor auto's is nog steeds een raadsel voor Fredrik en Josefin. Allebei hebben ze een hardnekkige desinteresse voor auto's. Maar vader en zoon delen hun passie voor bouwen met lego.

De aanbevolen leeftijd is volgens de doos 10+. Ossian is nog maar vijf, maar Fredrik weet dat Ossian er zonder problemen mee uit de voeten kan. Hij is slim. Soms slimmer dan zijn vader, denkt Fredrik. Hij lacht hardop naar de zon. Yep, deze scherpzinnige vader heeft zojuist, uiterekend op een van de mooiste zomerdagen, een verrassing gekocht die urenlang binnenspelen tot gevolg zal hebben. Nou ja. Niets aan te doen. Morgen is het vast ook mooi weer.

Bovendien is Ossian de hele dag buiten geweest. Dat heeft hij ook

nodig. Als hij thuis niet verdiept is in zijn lego, vliegt hij tegen de muren op. Josefin vraagt zich wel eens af of hun zoon geen diagnose zou kunnen krijgen. Niet dat ze van plan zijn om hem te laten testen. Nog niet in elk geval. Ossians bedrijvigheid is voorlopig alleen maar positief, vergeleken met die mobielverslaafde kinderen van de opvang. Kinderen van vijf die zich bij het ophalen direct op de iPhone van hun ouders storten. Treurig.

Fredrik komt bij kinderopvang Backen aan en kijkt hoe laat het is. Ondanks de hitte heeft hij zo snel gelopen dat hij te vroeg is. Waarschijnlijk zijn ze nog steeds in het Skinnarvikspark.

‘*Ey, sexy lady...*’ neuriet hij, terwijl hij de heuvel achter de kinderopvang op loopt.

‘Gangnam Style’ is op dit moment Ossians lievelingsnummer. Lekker zijn gang laten gaan, denkt Fredrik lachend in zichzelf. Ze hebben zelfs de dansspasjes samen geoefend.

Boven op de heuvel is een grote speeltuin met bomen om bij te spelen. Voor Ossian is het een compleet bos en hij vindt het heerlijk om daarin te vertoeven.

‘*Oppa Gangnam Style!*’ zingt Fredrik. Kinderen die nog zo klein zijn dat ze amper boven zijn knie uit komen, kijken verbaasd op en spelen dan weer verder.

De kinderen dragen gele hesjes met logo’s van allerlei kinderopvanglocaties. Het park is populair. De lucht is vol geschreeuw en gelach. Die Lego Technic moet maar even wachten. Deze dag is perfect voor verstoppertje tussen de bomen. Ze hebben geen haast om naar huis te gaan. Josefin heeft beloofd dat ze vandaag voor het eten zorgt. Hij kijkt om zich heen en ziet dan Tom, een van de pedagogisch medewerkers van kinderopvang Backen.

‘Hoi!’ zegt hij lachend tegen Tom, die druk in de weer is met het schoonpoetsen van de neus van een kind.

‘*Opp opp opp opp*,’ antwoordt Tom vrolijk op de welbekende melodie. ‘Raad eens wie bij de gym de muziek mocht kiezen?’

‘Ik had jullie gewaarschuwd. Binnen een week hebben jullie dertig “Gangnam”-dansende kinderen. Maar weet je waar het dansgenie zit? Ik zie hem niet.’

Tom veegt nog wat snot weg en denkt even na.

‘Kijk eens bij de schommels,’ zegt hij dan. ‘Daar kan hij nog wel eens blijven hangen.’

Natuurlijk. Wanneer Ossian niet ontzettend actief is, gaat hij het liefst schommelen. Of liever gezegd, hij zit graag op een schommel. Daar trekt hij zich terug om ongestoord over grote dingen na te denken.

Fredrik loopt naar de schommels. Ze zijn allemaal bezet, maar Ossian zit er niet op. Felicia, een van Ossians oudere vriendjes op de opvang, loopt net bij de schommels weg. Fredrik loopt vlug naar haar toe.

‘Hoi Felicia, heb je Ossian gezien?’

‘Nee, alleen heel lang geleden.’

Hij fronsst zijn voorhoofd. Langzaam bekruipt hem het gevoel dat er iets niet in orde is. Hij weet dat het gevoel irrationeel is. Gewoon een uitslag op de radar van overbeschermend ouderschap. Die slaat uit zodra er iets mis *kan* zijn, zonder dat er ook maar enige aanwijzing voor bestaat. Dat was vast ooit een prima overlevingsinstinct op de savanne, maar op dit moment totaal ongegrond. Rationeel weet hij dat, maar het helpt niet. Het gevoel van onbehagen voelt als een iets te koude windvlaag rond zijn nek. De grote doos lego, die net nog zo leuk leek, zit hem vooral in de weg, nu hij zich terug haast naar Tom.

‘Hij is ook niet bij de schommels,’ zegt hij.

‘Wat vreemd.’

Tom kijkt op een lijst afgevinkte kinderen.

‘Hij moet hier wel zijn... ja, wacht even. Jenya is met de jongste groep naar binnen gegaan. Hij kan met hen meegegaan zijn om naar het toilet te gaan en toen binnen zijn gebleven. Sorry, Jenya had echt moeten zeggen dat hij met haar meeging. Maar je weet hoe dat gaat.’

Zeker, hij weet hoe dat gaat. Het gevoel dat er iets mis is, verdwijnt. Hij slaakt een zucht van verlichting. Tom en Jenya zijn allebei prima pedagogisch medewerkers, maar kinderen hebben ook een eigen wil en daarnaast het feilloze vermogen om niet te zijn waar je denkt dat ze zijn. Hij ziet dat Tom zich schaamt en voelt met hem mee. Want met kleine kinderen mag je geen steken laten vallen. Er zullen genoeg ouders zijn die voor minder een scène hadden geschopt.

‘Natuurlijk,’ zegt hij. ‘Prettig weekend, Tom, tot maandag! *Oppa oppa!*’

Fredrik jopt rustig de heuvel af, terug naar de kinderopvang. De

deur staat open. Hij loopt de hal in met de kapstokken en dozen met extra kleding, voorzien van de namen van de kinderen. De kapstok van Ossian is leeg. Dat hoeft op zich nog niets te betekenen. Als Ossian naar binnen is gegaan, omdat hij naar het toilet moest, kan zijn jack net zo goed daar op een hoop op de grond liggen. Of zelfs nog in de speeltuin, als je bedenkt hoe warm het is. Fredrik had zijn zoon op een dag als deze niet eens een jack aan moeten doen. Onhandig. Ossian moet het ontzettend warm hebben gehad.

Fredrik neemt niet de moeite om zijn schoenen uit te trekken wanneer hij de ruimte binnenloopt.

‘Ossian?’ roept hij. Hij klopt op de eerste van de twee toiletdeuren. ‘Ossian, ben je daar?’

Jenya komt door de gang naar hem toe lopen. Achter haar gooien tweejarigen vingerverf naar elkaar, gillend van pret en ontzetting.

‘Hoi Fredrik,’ zegt ze. ‘Zijn jullie iets vergeten? Ossian is in het park met Tom.’

Het gevoel dat er iets mis is, overvalt hem zo dat hij wankelt. Dit is geen windvlaag rond zijn nek meer. Dit is een vuistslag in zijn buik.

‘Hij is niet in het park,’ zegt hij. ‘Daar kom ik net vandaan. Tom zei dat hij vast met jou was meegegaan.’

‘Nee, hij is niet binnen. Heb je op de schommels gekeken?’

‘Ja. Daar is hij niet, zeg ik toch. Verdomme.’

Hij draait zich om en rent weer naar buiten. Het komt wel eens voor dat er een kind van de kinderopvang wegloopt. Felicia bijvoorbeeld. Zij was een keer helemaal naar huis gelopen, voordat de pedagogisch medewerkers doorhadden dat ze weg was. Haar ouders hadden vanaf die tijd vast de hele tijd pijn in hun buik. Zou je ooit aan dat gevoel wennen? Hij haat het.

Hij rent terug de heuvel op. Die stomme doos lego slaat tegen zijn benen. Overal lopen kinderen in de weg. Hij zoekt wanhopig tussen de kinderen, terwijl hij zichzelf probeert te kalmeren. Het wordt er niet beter op als hij in paniek raakt. Maar Ossian loopt er niet tussen.

Geen van die kinderen is zijn zoon.

Tom zet grote ogen op wanneer hij ziet dat Fredrik terug is. Hij snapt het meteen.

‘Hij moet hier zijn,’ zegt Fredrik. Hij laat de tas los om sneller door het park te kunnen manoeuvreren.

Tom vraagt de kinderen die in de buurt staan of ze Ossian ergens hebben gezien. De speelhuisjes. Ossian kan zich in de speelhuisjes hebben verstopt. Fredrik rent ernaartoe, maar ziet al van verre dat er niemand in zit. Waar kan hij nog meer... Hij zit toch niet tussen de bomen? Niet in zijn eentje? Dat zou iemand dan toch moeten weten?

Felicia.

Ze had gezegd dat ze Ossian heel lang geleden wel had gezien.

Hij rent terug naar Tom en de andere kinderen. Zijn keel doet zeer van de inspanning. Het zweet loopt langs zijn voorhoofd en over zijn rug. Daar is Felicia. Ze bouwt een zandkasteel met een emmertje. Alsof er niets aan de hand is. Alsof de wereld helemaal niet aan het vergaan is.

‘Felicia,’ zegt hij. Hij doet zijn best om niet zo wild te klinken als hij zich vanbinnen voelt. ‘Je zei dat je Ossian heel lang geleden had gezien. Wanneer was dat?’

‘Toen hij met die stomme mevrouw aan het praten was,’ zegt ze, zonder op te kijken van haar zandkasteel.

‘Die stomme...’ zegt hij. Zijn keel lijkt ineens wel schuurpapier. ‘Was het een oude mevrouw?’

Felicia schudt vastberaden haar hoofd, terwijl ze de zandtoeren met een schepje afplat.

‘Niet oud,’ zegt ze. ‘Zoiets als mijn moeder. Die is net jarig geweest, dus ze is vijfendertig.’

Hij slikt iets weg. Er is iemand geweest. Iemand is daar geweest en heeft met zijn kind gesproken. Iemand die geen pedagogisch medewerker of ouder was. Een onbekende. Hij gaat op zijn hurken naast Felicia zitten en onderdrukt de neiging om haar door elkaar te schudden.

‘Weet je waar ze is?’ zegt hij. Hij moet zijn best doen om niet te schreeuwen. ‘En waarom was ze stom?’

Felicia kijkt met tranen in haar ogen op van haar zandkasteel. Hij doet een stap achteruit om zijn evengewicht niet te verliezen. Hij ziet het in haar blik, weet maar al te goed wat er is gebeurd. Dat wat nooit mag gebeuren. Nooit *kan* gebeuren.

‘Ik hoefde haar speelgoedauto’s niet,’ zegt Felicia. ‘Ossian vond ze

mooi, ik niet. Maar ik wilde ook de jonge hondjes aaien. Die zaten in haar auto, zei ze. Maar ik mocht niet mee. Alleen Ossian mocht naar ze komen kijken. Toen gingen ze weg.'

Ineens valt Fredrik in een zwart gat dat zich opent in zijn borst.

Mina stond in de entree en nam de ruimte in zich op. Er waren deze middag niet zoveel mensen in de sportschool. Mooi. Bovendien bestond het publiek voornamelijk uit ouderen. De middelbare scholieren, crossfitvrouwen en klerkasten waren al weg. Op een doordeweekse dag om drie uur 's middags waren de senioren de baas in de sportschool, in elk geval voor een uur. Dat was prima, omdat zij veel zorgvuldiger waren bij het schoonvegen van de apparaten die zij – en de zwetende monsters voor hen – hadden gebruikt. Niet dat Mina van plan was om ook maar enig risico te nemen. In de zak van haar trainingsjack had ze zoals altijd dunne wegwerphandschoenen, twee sprayflesjes met desinfecterend middel en microvezeldoekjes met een afsluitbaar zakje om ze na gebruik in te stoppen.

Vandaag stonden benen en romp op het programma. Ze trok de handschoenen aan en liep naar een van de beschikbare beenapparaten, waar ze nauwkeurig alle onderdelen begon te sprayen. Ze had gezien dat sommige mensen alleen de handvatten sprayden. Of nog erger, alleen de zitting. Vuil en bacteriën van andere mensen konden overal op terecht komen. Ze snapte niet dat mensen zo nonchalant waren.

Ze vouwde het doekje op, deed het in het afsluitbare zakje en pakte een nieuwe. Wanneer je een sportschool binnenstapte, was het of je in een potentiële besmettingshaard kwam. Daarom was het onmogelijk om in de sportschool van het politiebureau te trainen. Ze wist maar al te goed wat voor smerkezen daar rondliepen. Hier wist ze in elk geval niet welke gezichten bij dat vuil hoorden.

Het liefst zou ze met een mondkapje willen trainen, gezien alles wat er vermoedelijk via de lucht hierbinnen werd verspreid. Ze had gehoord dat gewichtheffers vaak winden lieten. Wanneer ze dacht aan de fecale

bacteriën die rondzwierven in het ventilatiesysteem, kon ze amper nog ademhalen. Maar een mondkapje zou nog meer aandacht trekken. Dat was onnodig. Ze zou misschien wel een sportmasker aan kunnen schaffen, zo een waar je je ademhalingspijpen mee kon trainen.

‘Ga je trainen of schoonmaken? Als je klaar bent, wil ik graag op dit apparaat.’

Mina schrok even en keek op van de rugleuning die ze aan het poetsen was. Een man van in de zeventig, met een rond brilletje en wit haar, stond met een vragend gezicht voor haar. Hij droeg een rood shirt, geen trainingsshirt van ademend materiaal, maar een doodgewoon katoenen T-shirt. Met een grote, donkere vochtplek op zijn borst. Ze huiverde.

‘Weet je wel hoe onhygiënisch zo’n katoenen T-shirt is?’ zei ze. ‘Dat wordt nat van het zweet en blijft dan aan de apparaten plakken. Het zou verboden moeten worden om in zulke kleding te trainen.’

De man gaf haar een dodelijke blik. Toen schudde hij zijn hoofd en liep weg. Blijkbaar wilde hij hier geen tijd aan verspillen. Niet dat dat haar ook maar iets kon schelen. Ze wreef nog een paar keer met het doekje, deed het toen met de handschoenen in het afsluitbare zakje, ging in het benenapparaat zitten en stelde het gewicht in. De man met het rode T-shirt zat op de Lat Pulldown met zijn rug naar haar toe. Hij had uiteraard al net zo’n grote zweetplek op zijn rug. Ze trok haar neus op. Als ze de keuze had tussen populair of gezond zijn, bestond er geen enkele twijfel over wat ze zou kiezen. De mensen mochten hun bacteriën en sympathie zelf houden.

Mina was eraan gewend dat anderen haar net een buitenaards wezen vonden. Ze had hen niet nodig in haar leven. Dat gedoe over het voelen van saamhorigheid met andere mensen was vermoedelijk net zo’n mythe als ‘zielsverwanten’, ‘ware liefde’ en andere onrealistische concepten die door Hollywood werden gepromoot, met als resultaat dat gewone mensen last kregen van angsten. Onderzoek had dat zelfs aangetoond. Ze had gelezen dat mensen na het kijken naar een romantische comedy de relatie met hun eigen partner een lager cijfer gaven. Want een echte relatie kon niet op tegen het verzonnen idee van ‘eeuwige liefde’.

Zelf voelde ze tegenwoordig nooit enige saamhorigheid met iemand. Vroeger trouwens ook niet, met uitzondering van de korte periode

met haar dochter. Maar de man met wie ze ooit het leven had gedeeld, maakte zeker geen warme gevoelens bij haar wakker. Nee, er was geen sprake van 'saamhorigheid', met niemand.

Behalve...

Met hem.

De mentalist.

Maar dat was nu al lang geleden.

Op Facebook had ze een reclame voor Vincents nieuwe voorstelling gezien. Bijna had ze een kaartje gekocht. Maar ze had het niet gedaan. Ze wist niet hoe ze zou reageren als ze hem op het podium zou zien. Stel je voor dat hij haar in het publiek niet herkende?

Stel je voor dat hij haar wel herkende.

Ze fronste haar voorhoofd. Het was beter om afstand te houden. Voor de zekerheid. Hij had toch ook niets van zich laten horen. Ze begreep natuurlijk waarom. Op de eerste plaats had hij een gezin. Ze nam het zijn vrouw niet kwalijk dat ze zich destijds had afgevraagd waar hij en Mina mee bezig waren, nu bijna twee jaar geleden. Vincent had verteld dat Maria ontzettend jaloers was. De gebeurtenissen op het eiland hadden de zaak er zeker niet beter op gemaakt. Mina had, samen met Vincent, bijna het loodje gelegd. Het zou niet meer dan normaal zijn dat Vincents vrouw daarna een hekel aan Mina had gekregen. Niet omdat het haar fout was. Maar toch, ze was politieagente.

Bovendien hadden Vincent en zij iets gemeen wat niet aan anderen uit te leggen was. De gebeurtenissen op Lidö had hen nog sterker met elkaar verbonden.

Tegelijk had die band er ook toe geleid dat het zo moeilijk was om contact te houden. Ze waren zo hecht geworden. Dat kon ze helemaal niet aan. Dus het was beter zo. Wanneer ze alleen was, had ze zelf de controle. Ze was veilig. Hij voelde dat waarschijnlijk ook zo.

Maar toch.